

حزب الله و چالشهاي سياسي لبنان در گفت و شنود شاهد ياران با محمد علی سبحاني، سفير پيشين جمهوري اسلامي در لبنان

هوشياری شيعيان مانع از خلع سلاح حزب الله است...

فرقه مارونی بود و بخش مهمی از این سلاحها ناخواسته در داخل لبنان مصرف می شدند. شيعيان هم از سلاحهای که در اختیار داشتند، برای مبارزه با اسرائیل استفاده می کردند. این در حالی است که حزب الله به عنوان یک نهضت مقاومت که برای آزادی سرزمین خود مبارزه می کند و بر اساس مشروعيت مقاومت، برای آزادی سرزمین لبنان با شغالگران مبارزه می کند و در واقع یک نهضت لبنانی به شمار می آید. حزب الله یک نهضت اسلامی است، اما کارکرد آن شیعی صرف نیست، همچنانکه یک گروه جنوبي یا منطقه‌ای و فرقه‌ای نیست. حزب الله کارکرد کاملاً لبنانی دارد. این هم یکی از دلایل موقوفیت حزب الله است.

در یک جمله، حزب الله بانگاهی دقیق به گذشته نهضتها که در منطقه وجود داشتند و با اسرائیل مبارزه می کردند و با نگاهی دقیق تربه واقعیت لبنانی بودن، توانست که همه مردم لبنان را مبارازات خود همراه و همسووار تحریرات گذشتديگران استفاده کند. حزب الله نقاط ضعف نهضتها و جنبشهاي قبلی، چه حرکتهاي اسلامي و چه قومي و ملي، را دریافت کرد و با کسب تجربه از همه اينها، توانست یک سازمان گسترده اجتماعي، مردمي، سياسی و مقاومتی ايجاد کند که نقطه ضعفهاي ديگران را نداشته باشد.

همپيشنه توقف داشته و تا حدودی چار مشکل شده است. در اين ميان، موقعيت و شيوه مبارزات حزب الله در صحنه سياسي لبنان هم باید برسى شود. حزب الله دقیقاً یك برداشت علمي و بسیار منطقی از واقعیتهاي لبنان، خود را سازماندهی و بازنیاري کرده است. حزب الله سلاح خود را بعداز جنگهاي داخلی طولاني لبنان که سلاحهادر مقابل هم قرار گرفته بودند، تهييه کرده است. در دوران جنگهاي داخلی لبنان، سلاح فلسطينيهها و اهل تسنن در مقابل سلاح

موواجهه هوشمندانه حزب الله با چالشهاي واقعی یا ساختگی سیاسي در لبنان، فصلی در خور مطالعه و پژوهش در کارنامه سیاسي این جريان است. مدیریت این حزب با زمان آگاهی و زرقنگری خویش تاکنون سلامت و جواحت این تشکل را در میان سنگلاخهای توطئه حفظ نموده و ارتقا بخشیده است.

محمد علی سبحاني سفير پيشين جمهوري اسلامي در لبنان در گفت و شنود با شاهد ياران در اين باره به تفصيل سخن گفته است.

حزب الله جگونه موفق شد چنین جايگاهی ببايد و بتواند در برابر بزرگ ترین قدرت نظامي منطقه بايستد: علل ناگامی برخی از نهضتهاي منطقه را در چه می دانيد؟ برای برسى این حرکت یانهضت اسلامي نمی توانيم از دو مسئله چشمپوشی کيم: نخست آنکه حزب الله لبنان در بستر مبارزات ضد اسرائيلى در منطقه، اعم از مبارزات عربی و اسلامی یا مبارزات ملي، از موقعیتني استثنایي برخوردار است و مسئله دوم، موضوع لبنانی بودن حزب الله است. اين دو عصر، برای برسى واقعیت حرکت حزب الله غيرقابل چشمپوشی هستند. اگر نگاهي به چالش عربی اسرائيلى داشته باشيم و جنبشها و حرکتهاي را که در مقابل تجاوزگری اسرائييل ایستادند، ملاحظه کيم، می بینيم قبل از ظهور حزب الله، در درون این حرکتها، جنگهاي گسترش اى صورت گرفته و مبارزاتي طولاني از همان روز اول تشكيل رژيم اسرائييل وجود داشته اند که به درگيريهای چريکي و مبارزات جهادي و انقلابي منجر شدند و به دنبال آن جنگهاي کلاسيك بين دولتهاي عربی با اسرائييل روی دادند. تا تدبیه اين درگيريهای موقفيتها و ناکاميهای براي هر دو طرف همراه بوده اند. با اين همه اگر نگاهي گذرا به نتيجه اين مبارزات بيفکنيم، ملاحظه خواهيم کرد که رژيم صهيوئيستي در درگيريهای کلاسيك، برندۀ مطلق بوده، اما در مبارزات انقلابي و عمليات چريکي یا جنگهاي نامنظم،

حزب الله نقاط ضعف نهضتها و جنبشهاي قبلی، چه حرکتهاي اسلامي و چه قومي و ملي، را دریافت کرد و با کسب تجربه از همه اينها، توانست یک سازمان گسترده اجتماعي، مردمي، سياسی و مقاومتی ايجاد کند که نقطه ضعفهاي ديگران را نداشته باشد.

خبری را از او پیرسید که بک ساعت پیش در جایی از دنیا اتفاق افتاده است و او از آن اطلاع نداشته باشد. روز آمدی رهبری در حزب الله، به حزب الله فوق العاده کمک می‌کند. حزب الله به تمام واقعیت‌های اطراف خود توجه می‌کند و برای همه سوّالاتی که پیرامون آن می‌گذرد، پاسخ دارد. این روز آمدی، در بسیاری از هرمان امروز دنیا وجود ندارد و نوعی رخوت و سنتی در سطوح بالای سیاست به وجود می‌آور. به طور مثال، هنگامی که شخصی مبارزات انتخاباتی را از طریق حزب و تشکیلات خود آغاز کرد و به نمایندگی مجلس رسید و بعد هم به ریاست جمهوری یا سطح رهبری پیک کشور رسید، در آن موقعیت، همه چیز را فراموش و گمان می‌کند به آن چه باید برسد، رسیده است و در نتیجه مطالعاتش در مورد واقعیت‌های روز، سطحی و ارجاعی می‌شود و متأسفانه روز آمدی چنین رهبرانی از بین می‌رود. سید حسن نصرالله، یکی از مددود رهبران دنیاست که روز آمدی را تجربه و همه تحولات پیرامون خود را در سطح لبنان، منطقه و جهان شخصی‌گیری می‌کند تاز آن برای تصمیماتی که اتخاذ می‌کند، بهره گیرد.

دو میں ویژگی سید حسن نصرالله که بسیار با اهمیت است، صداقت یکی از ویژگی‌هایی است که می‌تواند در سخت‌ترین شرایط، انسجام همه نیروهای یک مجموعه را حفظ کند. وقتی مبارزات اوج می‌گیرند، طماًنیه رهبری حزب الله افزایش پیدا می‌کند. این نشان از برنامه‌ریزی و آسودگی و اطمینان به کسانی دارد که در اطراف رهبری قرار دارند. هنگامی که رهبری مطمئن باشد که اطراfinش از صفوّق مقدم سیاسی، نظامی و اجتماعی، همه در کار او هستند، در فتارت، مدیریت و کردار او طماًنیه به وجود می‌آید. این همان چیزی است که در جریان جنگ اخیر در رفتار آقای نصرالله شاهد بودیم. شما ملاحظه کردید، وقتی که طرف مقابل با انواع اسلحه و توان نظامی که در اختیار داشت، کاری از پیش نبرد و با عصباًیت اقدام کرد و با تکانی از شرایط و اینده سخن گفت، در مقابل سید حسن نصرالله با آرامش و طماًنیه با مردم بخن گفت و با دشمن مبارزه و بحرانی چین بزرگ و جنگی چنین شکوار را مدیریت کرد. این به صداقت یک رهبر باز می‌گردد. صداقت رهبری حزب الله باعث تقویت مواضع او در میان مردم شده است. مردم متوجه شده‌اند که این انسان راستگوست، به حاطر آئه‌مارže می‌کند و او کسی است که با همه توان، در شیرینیها و تلخ‌کامه‌های مردم شریک می‌شود در شرایط سخت و دشوار کار مردم می‌ایستد و تا پایان کنار آنها خواهد بود.

ویژگی سوم، حسن تدبیر حزب الله و رهبری آن است. جنگ سنگین و سختی که اسرائیل را برابر خوبی کرد، جنگی تاب‌بایر بود، زیرا اکنون این رژیم نسبت به عملیات محدود حزب الله (مانند اقدامات گذشته در به اسارت گرفتن سریان را اسرائیلی)، حمله‌ای سنگین و گسترده بود. این حمله نشان داد که دشمن برای این جنگ از قبل برنامه ریزی کرده بود. حزب الله هم تداریز لازم را تاخذ و همه احتمالات را پیش بینی کرده و احتمال وقوع آن را داده بود، و گزنه چگونه می‌توانست در برابر چنین تهاجم و حمله ای باستد و مقاومت کند. حزب الله در روزهای اول، این هجوم را سد و سپس به مدت ۳۳ روز جنگ را مدیریت کرد و سرانجام به پیروزی دست یافت.

حزب الله بدون شک، طرف پیروز این جنگ است. هیچ کس در مورد این که حزب الله در این جنگ پیروز شده است،

مردم جنوب با آنها مشکل حدی داشتند. وقتی نیروهای ناسیونالیستی مبارزه می‌کردند، به دلیل اینکه نگاهشان محدود و تفكیرشان قومی بود، توانستند سایر فرقه‌های لبنان را جذب کنند. آنها در واقع خودشان را در بک چهارچوب، محدود کرده بودند.

به نظر من، دلیل اصلی موقوفیت حزب الله این است که حرکت آن یک حرکت اسلامی، ملی، قومی و درعین حال لبنانی بود و توانست با همه این واقعیت‌ها همراه شود. حزب الله از مبارزات قومی اعراب با سرایل کناره‌گیری نکرد و در متن مبارزات اسلامی قرار گرفت. حزب الله تعریف حرکت خود را بر پایه لبنانی بودن گذاشت و ویژگی لبنانی بودن را کاملاً حفظ کرد و با ارزش‌های ویژه‌ای چون شهادت طلبی که برگرفته از اندیشه اسلامی است، به پیش تاخت و دستاوردهای چشمگیری را برای مردم لبنان به ارمغان آورد.

عمل توفيق حزب الله در جالش اخیر را چه می‌دانند؟ موقوفیت و توفيق یک نهضت در نتیجه چند عامل به وجود می‌آید. یک نهضت باید از واقعیت‌های منطقه‌ای و محیط اجتماعی خود، خوب بهره‌برداری کند و به نظر من، حزب الله هم عوامل را خوب شناخت.

واقعیت دوم، «چهارچوب فرهنگی» است که یک نهضت براساس آن مبارزه می‌کند. «فرهنگ مبارزاتی» یعنی هدف، در دستیابی به پیروزی و آرمان ملی و اجتماعی مؤثر است. حزب الله در لبنان از آمانی پیروی کرده که ضمن داشتن همه ارزشها، براساس نوعی فرهنگ برگرفته از تفکرات امام خمینی (ره) شکل گرفته بود. امام خمینی (ره) اصولاً به مبارزه مسلحانه معتقد نبودند و بیشتر تکیه‌شان به توهدهای مردم و تفکرات اسلامی و استفاده از توانمندی‌های سیاسی ملت‌ها بود. مبارزه امام چنین فرهنگی را در لبنان مطرح کرد: فرهنگ شهادت طلبی واحدی الحسنين. اگر کسی در این راه به وظیفه عمل کرد، چنانچه شهید شود پیروز است و اگر هم توانست بر دشمن فائق آید، پیروز است.

نیکیل

طبعی است که وجود تشیع در منطقه جنوب لبنان (جلب عامل)، زمینه‌ساز حرکت حزب الله بوده است. اصولاً فرهنگ تشیع، فرهنگ انتظار، برای رسیدن به زندگی و جهانی بهتر و محیط اجتماعی خالی از ظلم و ستم است. این ویژگی‌های فرهنگ انتظار است که تشیع آن را به همه پیروان خود آموخته است. اینها واقعیت‌های مکتب تشیع هستند که اکنون جای بحث درباره آنها نیست. وجود شیعیان علی بن ابی طالب (ع) در جنوب لبنان و فرهنگ شاهزاده امام خمینی (ره) شکل گرفته بود. امام خمینی (ره) اصولاً به اینها که شهادت طلبی را در آن منطقه مجلى ساخت، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، فرصتی استثنای را برای شیعیان لبنان به وجود آورد. قبل از آن، شیاطی در لبنان به وجود آمد بود که سلاح گروههای لشانی علیه یکدیگر به کار گرفته می‌شدند. به نظر من نقشی که رهبری حزب الله ایفا کرد، این بود که توانست از انحراف حزب الله جلوگیری کند. ممکن است گروهی همه امکانات را داشته باشد و رهبری فرزانه و توانمند، شجاع و مدیر نداشته باشد و در نتیجه همه امکانات از بین می‌رودند.

رهبری حزب الله، از این‌داده این تشكیلات این چنین بود. خدا مرحوم سید عباس موسوی رارحمت کند که اینه زلال صداقت بود و توانست نیروهای صادق، یاک و سالم لشانی را بسیج کند. او قدرت اینان نیروهای مقاومت را در کنار هم‌سازماندهی کرد و توان و تجربه کنمظیری را به دست آورد و توانست در مقاطعه مشکل را و سپس این را در مسئویت‌های خود عمل کند. در پی شهادت سید عباس موسوی این را بسیج کرد. این را بخوبی می‌دانم و بخوبی می‌دانم و مخفیانه داشته باشد، اجتناب نایابی بود. هر چند که رهبری حزب الله شورایی است و براساس آرای شورای مركزی حزب الله اداره می‌شود، اما وجود شخصی مخصوص مثل سید حسن نصرالله که از اینه شهادت بخوبی می‌دانم و مخفیانه می‌دانم و مخفیانه داشته باشد، اجتناب نایابی بود.

حزب الله اداره می‌شود، اما وجود شخصی مخصوص مثل سید حسن نصرالله که از اینه شهادت بخوبی می‌دانم و مخفیانه می‌دانم و مخفیانه داشته باشد، اجتناب نایابی بود. هر چند که رهبری حزب الله اداره می‌شود، اما وجود شخصی مخصوص مثل سید حسن نصرالله که از اینه شهادت بخوبی می‌دانم و مخفیانه می‌دانم و مخفیانه داشته باشد، اجتناب نایابی بود. هر چند که رهبری حزب الله اداره می‌شود، اما وجود شخصی مخصوص مثل سید حسن نصرالله که از اینه شهادت بخوبی می‌دانم و مخفیانه می‌دانم و مخفیانه داشته باشد، اجتناب نایابی بود.

نخستین ویژگی سید حسن نصرالله این است که او انسانی درون نگر و خوشفکر و باسلیقه و روز آمد است. درست است که سید حسن نصری بسیار با ایمان، معتقد و متمهد به موازین شرعی و اسلامی است، اما در عین حال امکان ندارد که شما خبری را از او پیرسید که یک ساعت پیش در جایی از دنیا اتفاق افتاده است و او از آن اطلاع نداشته باشد. روز آمدی رهبری در حزب الله، به حزب الله کمک می‌کند.

استناد به فرهنگ شهادت و طرز تفکر امام خمینی (ره) و عمل به وظیفه به پیروزی رسید. حزب الله واقعاً معتقد است که باید به وظیفه‌اش عمل کند. البته کاملاً عقلانی و منطقی عمل و شرایط و ویژگی‌های محیطی خود را کاملاً رعایت نخستین ویژگی سید حسن نصرالله این است که او انسانی درون نگر و خوشفکر و باسلیقه و روز آمد است. درست است که سید حسن آدم بسیار ایمان، معتقد و متعدد به موازین شرعی در موقوفیت حزب الله داشت. فرهنگ تشیع چه نقشی در مبارزات حزب الله دارد؟

می کنند. امروز بحث کاریزماتیک در دنیا دگرگون شده است. دیگر دوره‌ای که رهبری بیاید و سخنرانی کند و شعارهای چپ و تند بددهد و از خود چهره کاریزماتیک بسازد و تبلیغات دورهای راه پیشندارد، گذشته است. مادر قرن بیست و پیکم زندگی می کنیم و اگر فردی در کشوری مثل لبنان که کشور تنواع‌گرایی و آزادیها، مطبوعات آزاد و شیوه‌های ماهواره‌ای است، بتواند با مردم زندگی کند، شخصیت کاریزماتیک داشته باشد، مورد حمایت واقعی مردم قرار گیرد و محبوبیت بسیار بالایی پیدا کند، چنین چیزی ناشی از تبلیغات و شعار نیست، بلکه برخاسته از واقعیت‌های عینی است که سید حسن نصرالله آن را دارد.

در زمینه عملکرد دبیر کل حزب الله اگر خاطرهای از زمان مأموریتتان در لبنان دارید، بیان کنید؟

شاید مناسب باشد که بحث مبارله اسراء را که در سال ۲۰۰۴ اتفاق افتاد یا پیروزی سال ۲۰۰۰ و آزادسازی سرزمینهای جنوب را باید آوری کنم. در سال ۲۰۰۰ سفیر ایران در بیروت بودم در آن سال اسرائیلیها پس از ۲۲ سال شغال جنوب لبنان، بر اثر عملیات مقاومت اسلامی از مناطق اشغالی عقب نشینی کردند. جنگی که حزب الله به اشغالگران تحمل کرد، جنگی فرسایشی بود و اسرائیل را به راستی به زانور آورد. زیبایی و ممتازت در مدیریت را در آن پیروزی هم از سید حسن نصرالله دیدیم. شیوه که اسرائیلیها پا به فرار گذاشتند و لبنان را ترک کردند، سید حسن نصرالله همه تلاش خود را به کار برد. همه پیش‌بینیها این بود که حزب الله در بی پیروزی و تمکز در مناطق از اراد شده و گرفتن سترکهای مختلف، انتقام‌گیری از مزدوران رژیم صهیونیستی آغاز کند. همه تصور می کردند که حزب الله که توانسته است اسرائیل را شکست دهد و پیروز میدان است، هر کاری بخواهد، خواهد کرد و اشتباهات بسیاری از گروههای مبارز را پس از پیروزی تکرار می کند.

اوین کار سید حسن نصرالله این بود که تمام رهبران حزب

محل زندگی سید حسن نصرالله منزلی بسیار کوچک و ساده و در پایین ترین سطوح جامعه لبنان و در منطقه فقیرنشین ضاحیه بیرون قرار دارد که در جنگ به طور کامل ویران شده است. او در عمق فقر آوارگان جنگهای پیشین لبنان زندگی و تمام مشکلات و مسائل آنان را لمس می کند.

شکی ندارد. خود اسرائیلیها اعتراف کردد که توانستند به اهداف خود برسند.

وقتی یک ارشت بزرگ تا بن دندان مسلح که گفته می شود پنجمین ارشت دنیاست، حمله‌ای انجام می دهد و نمی تواند به اهدافش برسد، این یک شکست است. حال اگر افرادی پیدا شوند که به دلخواه خود تابع جنگ را تجزیه و تحلیل کنند، مهم نیست. مهم این است که اسرائیل شکست می‌یابد و بزرگی را متحمل شده است. می توان گفت که این پیروزی نتیجه حسن تدبیر حزب الله و رهبری آن است. اگر بخواهیم درباره ویژگهای رهبری حزب الله بیشتر توضیح دهیم، می توانیم به عقلانیت و منطقگرایی دبیر کل حزب الله اشاره کیم. افرون بر صداقت و عقلانیت، شجاعت سید حسن نصرالله نیز مهم است. گاهی شجاعت و عقلانیت رمز موققیت حزب الله بوده است. یک رهبر باید شجاع باشد و نترسد. این شجاعت و عقلانیت حزب الله بود که توانست با خویشتنداری و بهره‌گیری از رهبری عقلانی خود، جنگ را به نحو احسن تا پیروزی مدیریت کند. رهبری حزب الله توانست این پیروزی را به دست آورد و البته هنوز در مرحله تثبیت آن است.

اسرائیلیها همچنان به اقدامات تحریک‌آئیز خود ادامه می دهند. حزب الله برای حفظ و تداوم این پیروزی باید ساده ترین اقتدار جامعه، در زندگی شکمیش فوق العاده ساده زندگی می کند. فرزندانش در مبارزه حضور دارند: سید هادی که در میدان مبارزه به شهادت رسید و دو فرزند پسر دارد که یکی خیلی کوچک است و محمد جواد از زمینه‌گران حزب الله است. محل زندگی سید حسن نصرالله مانند سیار کوچک و ساده و در پایین ترین سطوح جامعه لبنان و در منطقه فقیرنشین ضاحیه بیرون قرار دارد که در جنگ و دشمن را به افکار عمومی دنیا نشان دهد و بگوید که اسرائیل به قوانین و تعهدات بین المللی خود پایبند نیست. غیر ملتزم بودن دشمن، به حزب الله امکان می دهد تا چهره دشمن را برای مردم لبنان روشن کند و به آنان بگوید که این طور ماست و ضروریست که همواره در آمام باش به سر بریم. آمادگی حزب الله پاید تا به کسانی که خواهان خلخ سلاح کرد. خویشتنداری حزب الله، به اوین امکان رامی دهد که پایگاه خود را درون جامعه لبنان تقویت و این پیروزی را شیبیت کند.

شما چند سالی در لبنان حضور داشتید و از نزدیک با آقای نصرالله آشنا بودید. ارتباط ایشان به عنوان رهبری موقب با مدم جگونه است؟

شرایط لبنان و شرایط ویژه مقاومت به سید حسن نصرالله اجازه نمی دهد که در خیابانها قدم بزند. ضربه شکنندگانی که اسرائیل از رهبری بادرایت حزب الله خوده است، بسیار سنتگین و بزرگ است و طبیعی است که صهیونیستها همواره به دنبال ترور سید حسن باشند. این موضوع بارها در عالی ترین سطوح لبنان مطرح شده است، اما سید حسن نصرالله یک ویژگی فوق العاده دارد. او همواره در متن زندگی مردم و در کنار زمینه‌گران مقاومت حضور دارد. در این جنگ، دبیر کل حزب الله در نزدیک ترین نقطه به مقاومت حضور داشت و هر وقت ضرورت اقتضامی کرد، به محننه می آمد و صحبت می کرد. اور هر بر بود که در شرابیت دشوار جنگ و حجم گسترده عملیات جنگی که علیه او آغاز شده است، صحنه مبارزه را ترک کند. در واقع او یک مجاهد به تمام معنا واقعی است.

سید حسن نصرالله هیچ فاصله‌ای با کسانی که در کنار او و تحت مدیریت و رهبری او مبارزه می کنند، ندارد. سید حسن در جنگ اخیر، توجه به حقوق مردم و رسیدگی به نیازهای

رادعوت کرد و به همه آنها دستور داد بخشنامه‌ای صادر کنند که طبق آن، در مناطق آزاد شده جنوب که در اختیار حزب الله قرار گرفته بود، هیچ لبنانی‌ای، مورد تعرض قرار نگیرد. این در شرایطی بود که بسیاری از مزدوران اسرائیلی در آن منطقه، اطمادات و ضربات سخت و سنگینی به نیروهای مقاومت وارد کرده بودند. سید حسن به هیچ وجه اجازه نداد نیروهای حزب الله متعرض فرقه‌های دیگر لبنانی ساکن مناطق آزاد شده بشوند. او در رفشاری متمدنانه، فوق العاده عاقلانه و براساس یک حقیقت دینی و اسلامی و ارشی، به هیچ کس اجازه نداد از دیگر انتقام بگیرد. حزب الله که فعال مایشاء بود، در جنوب لبنان اخلاقی ترین رفتار را در پیش گرفت.

است تابنها عامل قدرت لبنان را که در مقابل اسرائیل تجربه موفقی داشته، حذف از لبنان به عنوان اهم فشاری بر ضد سوریه و فلسطینیها و همه اعراب و مسلمانان استفاده کند. اولین کشوری که از این طرح آسیب می‌پیند خود لبنان است. شکی نیست که آدمهای ساده لوحی در لبنان وجود دارند. اکنون اخبار زیادی از لبنان می‌رسد و گفته‌می‌شود که چه ضرورتی برای ابقاء سلاح حزب الله وجود دارد؟ برخی به طور علی خلع سلاح حزب الله را مطالبه می‌کنند. این یکی از مشکلاتی است که لبنان با آن رویه رost و حزب الله و همه لبنانها باید درباره آن تفاهم کنند. من متقدم لبنانها با یک اکثریت قابل قولی، به ویژه بعد از این جنایتها که اسرائیلیها در این جنگ مرتكب شدند، طرفدار حفظ مقاومت، سلاح، موقعیت و توان مقابله و در واقع بازدارنگی حزب الله خواهند بود. حزب الله به عنوان یک نیروی سیاسی اثراگزار در صحنه لبنان و نیروی مقاومت بازدارنده در برتر تجاوزگری ارتش جنایتکار اسرائیل، واقعیت اجتماعی انکارناید برای باقی خواهد ماند. هیچ کس نمی‌تواند شعهرا از لبنان حذف کند. در این جنگ، جامعه شیعیان لبنان صد درصد و یکارچه از سید حسن نصرالله حمایت کرد. آگاهی شیعیان لبنان بعد از دهه‌اصل جنایت اسرائیل و تجربه بحران و محرومیت به آنها می‌گوید که بهترین گزینه برای آنها همان است که به دست خود برگزیدند. اگر حزب الله در صحنه لبنان نبود، معلوم نبود تمامیت ارضی و حاکمیت ملی لبنان باقی می‌ماند. لبنان صحنه آرامی نیست و ظهور گروههای گوناگون را شاهد خواهد بود. بنابراین وجود حزب الله که در سطح کلان باهمه فرقه‌های لبنان، دولت و ملت این کشور هماهنگی کامل دارد، به عنوان گروه بازدارنده‌ای که توانست ۳۳ روز ارتش اسرائیل را پشت درهای ورود به حاکمیت و تمامیت ارضی لبنان نگه دارد و آن را به شکست بکشاند، چیزی است که لبنان به آن احتیاج دارد. من معتقدم یکی از آثار جنگ اخیر، تعریف و تثبیت حزب الله به عنوان یک ضرورت همیشگی برای لبنان است. ■

رهبری با درایت و باکفایت و عقلایی حزب الله توانست با منطقی شایسته و خوب از بروز چین صلحه هایی جلوگیری کند. البته این حرکت به سود حزب الله تمام و سید حسن نصرالله به عنوان رهبر درجه اول لبنان شناخته شد. اکنون نفوذ کلام سید حسن در لبنان با هیچ یک از رهبران لبنانی قابل قیاس نیست. این توان و قدرت برای مدیریت بحران، بعد از قتل حزبی برای ابقاء سلاح حزب الله وجود دارد؟ داشت لبنان بار دیگر به جنگ داخلی دچار شود. با پیروزی بزرگ حزب الله، توپه های اسرائیل در لبنان

نیزه الله

اگر فردی در کشوری مثل لبنان که کشور تنوع‌گرایی و آزادیهای، مطبوعات آزاد و شبکه‌های ماهواره‌ای است، بتواند با مردم زندگی کند، شخصیت کاریزماتیک داشته باشد، مورد حمایت واقعی مردم قرار گیرد و محبویت بسیار بالایی بیندازد، چنین چیزی ناشی از تبلیغات و شعار نیست، بلکه برخاسته از واقعیت‌های عینی است که سید حسن نصرالله آن را دارد.

متوقف نخواهد شد و بهانه خلع سلاح حزب الله اقداماتی را انجام خواهد شد. آینده لبنان و موقعیت حزب الله را چگونه ارزیابی می‌کنند؟ همان روشی است که حضرت امام خمینی (ره) پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به کار گرفت و موج عظیم مردمی در ایران به راه افتاد. در آن روز همه گمان می‌کردند هنگامی که شهروندان لبنانی پس از ۲۲ سال اشغال جنوب به مناطق آزاد شده بار می‌گردند، میان آنان و اعضای گروه انتون لحد که مزدور اسرائیل بودند، دیگری روی می‌دهد و احتمال دارد افراد بسیاری کشته شوند و خونریزی به پا شود.